

DİSİPLİN KURALLARI REHBERİ

Disiplin denince pek çok kişinin aklına ceza gelir. Ancak disiplin ceza vermek değil, eğitmek, bilgilendirmektir. Pozitif yöntemlerle yapılan bu eğitimle çocuk özgüvenini ve kendi hareketlerini kontrol edebilme yetisini kazanır.

— Çocuklar için disiplin neden gereklidir?

Sizler çocuklarınızın ilk öğretmenlerisiniz. Disiplin kurallarını koyarken zorlanabilirsiniz. Bu nedenle disiplin neden gereklidir sorusunu cevaplayarak sizlere yardımcı olmak istiyoruz.

— Onları korumak için.

Genellikle büyükler çocuklarını kazalardan - kötülüklerden korumak için (disiplin kurallarına) başvururlar.

Örneğin, bir anne çocuğunu yanan sobadan uzak tutmak için onu uyarır; "Sobaya yanaşma, yanarsın, canın çok acır."

— Sosyal beceriler

Disiplin kuralları çocukların başkaları ile ilişki kurmasını kolaylaştırır. Kendi hareketlerini kontrol edebilme becerisini onlara kazandırarak güven duygularını güçlendirir. Örneğin 12 yaşında bir çocuk okul kurallarını arkadaşına hatırlatarak onu uyarır ve doğacak bir problem veya çatışmayı ikisi için de engelleyebilir.

SINIRLARINI BİLMEK

Disiplin, çocukların kabul edilen davranışları anlamalarına ve hareketlerinin nerede başlayıp nerede bitmesi gerektiğini algılamalarına yardımcı olur. Örneğin, altı yaşında bir çocuk yuvada sırasını beklemeyi, söz alarak konuşması gerektiğini öğrenir.

DİSİPLİNİN FAYDALARI

- Düşünerek kurallara uygun davranma becerisini geliştirme,
- Hareketlerinin doğuracağı sonuçları mantık çerçevesinde algılama,
- Okul veya okul dışında başarılı bir yaşam sürdürmelerini sağlayacak bilgi ve kuralları öğrenme,
- Diğerlerinin de uyduğu ortak kurallara göre davranma,
- Aile ve toplumun değer yargılarını anlamalarına yardımcı olur.

"Disiplinin amacı, çocukların problemler karşısında kurallara uygun ve mantıklı çözümler üretmelerini sağlamaktır."

DISİPLİN CEZA DEĞİLDİR

Disiplin ve ceza aynı şey değildir. Araştırmalar vurmak, tokat atmak veya sözel saldırılarla disiplinin sağlanamadığını gösteriyor. Bu tip cezalar kısa dönemde hızlı sonuç veriyor gibi gözükse de uzun dönemde kalıcı zararlar doğurmaktadır. Fiziksel cezalar utanç ve umutsuzluk duyguları yükleyerek çocuğun kendisine saygısını yitirmesine neden olabilir. Ayrıca çocuğa şiddetin geçerli ve uygun bir davranış olduğu, güç kullanarak istediklerini elde edebileceği kavramı öğretilmiş olacaktır.

Çocuklara doğru davranışı öğretirken ceza yerine, nasıl davranıp nasıl davranmayacaklarını ve bunların nedenlerini açıklamak gerekir. Büyükler yasaklar yerine geçerli olan davranışların altını çizmelidirler.

Örneğin, "Giyceklerini yere atma" yerine "Lütfen giyeceklerini yerden kaldır çünkü yeri süpürmem gerekiyor." demelisiniz.

Anne- baba ve okul disiplini

Evde uygulanacak disiplin okuldaki davranışların temelini oluşturur. Okul disiplini de ev disiplin kurallarının bir uzantısı olmalıdır. Okuldaki bir disiplin problemi aile-çocuk ve öğretmenle birlikte çözülmelidir. Birlikte bulunan bu çözümler çocuğun kendini istenilen şekilde disipline ederek kurallara uymaya teşvik edecek ve düzgün okul-çalışma alışkanlıkları oluşturmasını sağlayacaktır. Aileler okul kurallarını bilmeli ve desteklemelidirler.

Araştırmalar, aile-öğrenci-öğretmen ve idarecilerin beraberce kuralları oluşturmasının en iyi sonuçları verdiğini göstermiştir. Bu şekilde çocuklar disiplin kurallarını kendi kendine uygulamaya teşvik edilmektedir.

Çocukların bu kuralları açık bir şekilde anlamalarını sağlamak için "anlaşılır" yazılı bir form oluşturmakta önerilebilir.

"Çocukların davranışlarını olumlu yönlendirmek için açık kurallara ve istikrarlı bir tutuma ihtiyaç vardır. Okulda ve evde en etkin kurallar, öğrenci-aile-öğretmen ve okul tarafından alınmış ve tatbik edilenler olacaktır."

ANNE BABALAR İÇİN DISİPLİN İPUÇLARI

- İyi örnek olun. Eğer çocuğunuzun problem çözmek için şiddete başvurmasını istemiyorsanız fiziksel ceza vermeyiniz
- Sınırları çiziniz ama çok sayıda kural koymayınız.

- Bir kural koymadan önce kendinize şunları sorunuz:
- Bu gerekli mi?/ Bu kural çocuğun sağlık ve güvenliğini sağlıyor mu?/ Başkalarının haklarını ve mallarını gözetiyor mu?
- Kurallar basit ve anlaşılır olsun.
- Aile Kuralları oluşturulurken çocuk ta katılırsa onları daha dikkatle uygulayacak, daha az çığneyecektir.
- Çocuklar bir kuralı ihlal ettiğinde sonucunun ne olacağını iyi anlamalıdır. Örneğin, 4 yaşındaki çocuğunuzun tek başına karşıdan karşıya geçmesi yasaksa ve o bu kuralı ihlal ederse cezasını uygulamaya kararlı olmalısınız.
- Esnek olun. Bu kurallar çocuklar küçükken geçerlidir. Ancak onlar büyüdükçe daha fazla özgürlük isterler.
- Unutmayın, her çocuk farklıdır. Onların kendilerini kontrol etme becerilerini geliştirmelerine izin verin. Küçük çocuklar her zaman kurallara tamamen uyacak beceriyi gösteremeyebilirler.
- Örneğin, yemekten önce kurabiye yemesine izin verilmeyen 5 yaşındaki çocuğunuz direnirse kurabiye kavanozunu göz önünden kaldırarak, ona sizce uygun başka bir yiyecek teklif edin.
- Çocuğunuza, sizi ve başkalarını rahatsız eden davranışları olursa hemen söyleyin. Problemleri biriktirmeyin. Kararlı olun.
- Ailenin diğer bireyleriyle de disiplin kuralları konusunda hemfikir olun. Bu şekilde çocuk kurallara uymadığı zaman neler olacağını bilecektir.
- Çocuklarınızın iyi davranışlarını, başarılarını övün. Onun çabalarını takdir ettiğinizi bilsin.
- Çocuğunuzla güç savaşına girmekten kaçının.
- Disiplin, kazanan ve kaybedenin olduğu bir oyun değildir. Siz çocuğunuzun kurallara uymasını beklersiniz, o sizden dürüstlük bekler.
- Onun sizinle aynı fikirde olmayacağı zamanlar olacaktır. Buna saygı gösterin, pozitif öneriler getirin. Eleştirmeyin. Eleştirmek ve dırdır etmekle çocuğunuzun gücenmesine, kızgın olmasına veya kendini aşağılamasına neden olabilirsiniz.
- Bağımsızlık duygusunu ve sorumluluk almasını destekleyin.
- Espri anlayışınızı kaybetmeyin.
- Onları ne kadar çok sevdiğinizi söyleyin. Uygun davranmadıklarında çocuğunuzun değil, o davranışı sevmediğinizi açıkça belirtin ki sevginizden şüphe duymasın.